

[Valdemar Thomsen.]

gaa over til det, om jeg saa maa sige, mere almene. I Almindelighed er det saaledes, at den højtærede Statsministers Aabningstale kan benyttes som Udgangspunkt for det, Partiordførerne har at sige ved Finanslovsforslagets første Behandling. Saadan bør det selvfølgelig ogsaa være, men saaledes er det ikke mere, i alt Fald ikke, hvad angaar det for vort Land store og skæbnebestemmende Spørgsmaal. Om dette sagde Statsministeren nemlig kun, at Danmarks Interesse vil være at medvirke til et fordrageligt og forstaaende Samliv med andre Nationer, i Særdeleshed med vor Nabo, hvorfor man ogsaa, sagde den højtærede Statsminister videre, forbereder den Tilpasning til de nye Former for Samvirke, som Fremtiden vil kræve.

Særlig udtømmende er disse Par Sætninger ikke, og eftersom Statsministeren i Fjor gav Udtryk for nøjagtig det samme, vil jeg gerne henstille, at Statsministeren fra denne Plads giver Tinget og Offentligheden nærmere Oplysninger om, hvor langt Regeringen er med sine langstrakte Forberedelser, og hvilke nye Former for Samvirke, Landene imellem, man tilpasser sig efter. Det vil interessere mig og sikkert mange, om Statsministeren vil benytte Lejligheden her til at gaa lidt nærmere i Enkeltheder. I saa Fald vil det sikkert vise sig, at Statsministerens Opfattelse har ændret sig ikke saa helt lidt. For godt et Aar siden gav Statsministeren nemlig Udtryk for, at der her i Landet ikke var noget at genrejse, og at det i Virkeligheden var Christmas Møller, der bedømte Situationen rigtigt — et Standpunkt, som jeg i Fjor ved Finanslovsforslagets første Behandling maatte tage bestemt Afstand fra. Siden er der sket et og andet, som i høj Grad tyder paa at Statsministeren nu i det væsentlige — forudsat at han er helt ærlig — deler de Synspunkter, som vi i Bondepartiet gjorde gældende umiddelbart efter den 9. April forrige Aar, og det vil jeg selvfølgelig ikke laste Statsministeren for.

Beviset for, at Statsministeren har forladt de af Christmas Møller docerede Teorier, har vi bl. a. i Statsministerens opsigtsvækkende Studenterforeningstale og den ikke mindre opsigtsvækkende Udtalelse til det svenske „Aftonbladet“. I Studenterforeningen fastslog Statsministeren, at noget nyt er i Færd med at udvikle sig, noget, der ogsaa melder sig som politiske Opgaver, at Tyskland som den centrale Magt i Europa vil angive visse Hovedlinier af kulturel og økonomisk Art, at Tyskland har Planer,

der sigter efter en blivende europæisk Nyordning, som vil kræve Samarbejde, og at Linien for dette Samarbejde vil være den fra Tyskland kendte Planøkonomi, som jo for øvrigt efter Statsministerens Mening, som han udtrykte sig, sikkert rummer betydelige Fordele fremfor den Planløshed, som har været raadende hidtil som Bestanddel af det liberalistiske Samfund, der i udpræget Grad bygger paa Egoisme. Over for „Aftonbladet“s Medarbejder understreger Statsministeren sine tidligere Udtalelser ved at sige, at Forandringer vil blive uundgaaelige, eftersom Tyskland saavel i Øjeblikket som ogsaa i Fremtiden maa betragtes som den centrale Magt i Europa.

I øvrigt var, som man vil erindre, Statsministeren af den Opfattelse, at der var sket et Omsving i den danske offentlige Mening vedrørende Forholdet til Tyskland, efter at de tyske Vaaben er blevet rettet mod Bolsjevikkerne. Jeg ved ikke, i hvor stor Udstrækning Statsministeren har Ret i denne Antagelse; helt uden Indflydelse paa den offentlige Mening er Finlands helt modige Kamp mod Barbari og Gudløshed selvfølgelig ikke, men forbavsende er det, at ikke enhver kan eller vil forstaa, at et Nederlag for Aksemagterne og dermed for Finland vil medføre for det første, at den asiatiske Pest som en Løbeild vil brede sig over hele det europæiske Kontinent, og for det andet, at Sovjetrusland vil faa — eller tage — Herredømmet over Østersøen og de tilstødende Farvande og dermed over Danmark.

Derfor er det rigtigt, naar Regeringen i sin Erklæring af 26. Juni giver Udtryk for, at Finland under tysk Førerskab kæmper for at bevare Samfundsordenen i Overensstemmelse med europæisk Kultur, og at der er en fælleseuropæisk Interesse i dette Opgør, hvis Resultat paa afgørende Maade vil kunne bidrage til at bevare Europas Lande for indre Samfundsopløsning. Efter det, der er blevet bekendt om de baltiske Landes Skæbne under det forholdsvis korte, men umenneskelige røde Styre, vil man kunne danne sig et Billede af, hvordan Danmarks Fremtid under slige Omstændigheder vilde forme sig. Horserødlejren vilde sikkert ret omgaaende faa ny Indkvartering.

For saa vidt skulde det ikke være særlig vanskeligt for nogenlunde begavede at tage Stilling til det store Verdensopgør. Og dog er der meget tilbage at ønske, takket være ikke mindst de lukkede Møders nationale Helte. Selv har jeg hørt og læst adskilligt, der peger i den Retning; et Par Eksempler vil vise, hvad jeg tænker paa.